

Keva ja uudistuva julkissektori

Jaakko Kiander

Keva

ValtioExpo 10.5.2022

**Suomen talouden
näkymät**

**Soteuudistus
muuttaa koko
julkista sektoria**

Väestökehitys ja työvoimapula

Johtopäätöksiä

Keva on Suomen suurin työeläkevakuuttaja

Asiakkaiden määrä

Työnantaja-asiakkaita 1 967

- kunta-alan työnantaja-asiakkaita 1 109
- valtion työnantaja-asiakkaita 584
- kirkon organisaatioita 271
- Kela 1
- Suomen Pankki 1

Henkilöasiakkaita n. 1,3 miljoonaa

- vakuutettuja 705 000
- eläkkeensaajia 605 000

Sijoitusten arvo

66,8 miljardia euroa

Sijoitusten nimellistuotto
15,8 %

Reaalituotto 1988-2021
pääomapainotettu 4,4 %
pääomapainottamaton 5,5 %

Maksamme eläkkeet kunta-
alan, valtion, kirkon, Kelan
ja Suomen Pankin
palveluksessa olleille.

Kehitämme työelämää ja
tuotamme vaikuttavia
palveluita yhdessä
työnantajien kanssa, jotta
vakuutettumme voisivat
paremmin työssään ja
voisivat jatkaa työuraansa
eläkeikään saakka.

Työkyvyttömyysriskien
vähentäminen on myös
lakisääteinen tehtävämme.

Eläke- ja etuuspäätökset
66 319

Saapuneiden eläkehakemusten määrä
64 818

Suomen talouden näkymät

Suomen talouden näkymät

- **BKT:** nopea toipuminen koronakriisin alkuvaiheesta; vahvaa kasvua muiden maiden tapaan, taustalla laajat elvytystoimet
- **Työllisyys:** lomautuksista työvoimapulaan, työllisyysaste korkeimmillaan vuoden 1990 jälkeen
- **Julkinen talous:** supistuva alijäämä, velkasuhde kääntyyne laskuun 2022
- **Lähivuodet – pitkä aikaväli:** lähivuosien näkymät ovat hyvät, pitkällä aikavälillä huolena edelleen kestävyysvaje, jonka taustalla on väestörakenteen muutos

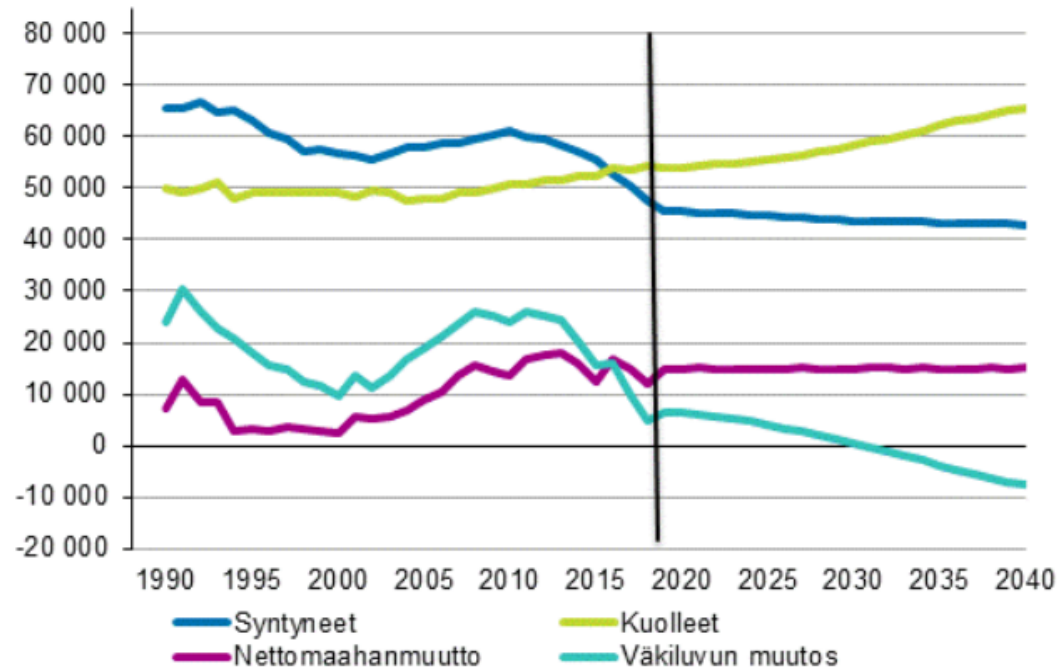

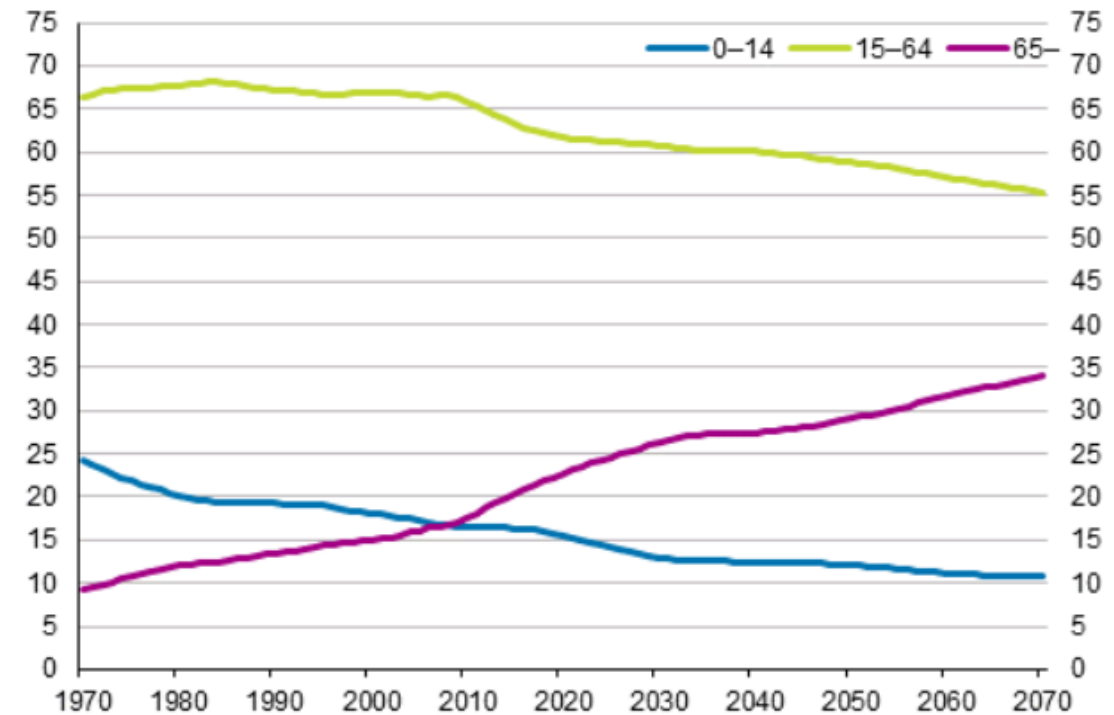
Väestökehitys ja työvoimapula

Väestökehitys ja työvoimapula

Syntyneet, kuolleet, nettomaahanmuutto ja väkiluvun muutos
1990–2018 ja ennuste 2019–2040

Ikäryhmien osuus väestöstä 1970–2018 ja ennustettu osuus 2019–2070, prosenttia

Näin valtion työntekijät eläköityvät

Arvio eläkkeelle jäävistä valtion työntekijöistä 2022–2031*

Valtion työntekijöiden eläköitymisennuste hallinnonaloittain 2022–2031

	< 30 %	30 % < 35 %	≥35 %
Hallinnonala	Henkilöä	%	
A Eduskunta, tasavallan presidentin kanslia ja valtioneuvosto	527	33,2 %	
B Ulkoministeriö	551	32,3 %	
C Oikeusministeriö	3 374	35,2 %	
D Sisäministeriö	5 117	31,2 %	
E Puolustusministeriö	3 952	29,5 %	
F Valtiovarainministeriö	5 093	38,7 %	
G Opetus- ja kulttuuriministeriö	964	34,5 %	
H Maa- ja metsätalousministeriö	1 717	39,8 %	
I Liikenne- ja viestintäministeriö	607	25,5 %	
J Työ- ja elinkeinoministeriö	3 184	35,1 %	
K Sosiaali- ja terveysministeriö	1 350	31,2 %	
L Ympäristöministeriö	324	31,7 %	
M Valtion liikelaitokset	733	39,3 %	
N Yksityiset laitokset ja yhteisöt	7 868	38,2 %	
Yhteensä	35 360	34,6 %	

*työ- ja virkasuhteiset vakuutetut 31.12.2020

Valtion 25 suurinta ammattiryhmää, eläköityminen seuraavan 10 vuoden aikana

	Vanhuseläkkeet	Osatyökyvyttömyyseläkkeet	Työkyvyttömyyseläkkeet	Kaikki eläkkeet	Kaikki eläkkeet
Peruskoulun yläluokkien ja lukion opettajat 52 %	4 829	345	411	5 585	27,4 %
Yleissihteerit 48 %	4 683	803	827	6 313	34,9 %
Verovalmistelijat ja -tarkastajat 44 %	1 584	88	103	1 775	40,6 %
Valtion keskus- hallinnon johtajat 44 %	482	139	182	804	20,6 %
Lupavirkamiehet 43 %	1 158	109	173	1 440	37,4 %
Hallinnon ja elinkeinojen kehittämisen erityisasiantuntijat	568	37	130	734	19,3 %
Yliopistotyöntekijät	1 232	33	58	1 323	36,2 %
Komisariat ja ylikonstaapelit	990	131	130	1 252	44,0 %
Poliisit	801	95	84	980	47,9 %
Tulli- ja rajavirkamiehet	634	89	83	806	39,7 %
Aliupseerit	374	61	93	528	33,2 %
Upseerit	325	71	94	490	33,8 %
Verovalmistelijat ja -tarkastajat	365	51	82	498	35,0 %
Sosiaalialan ohjaajat	595	21	23	638	51,7 %
Oikeudenkäyntiasiamiehet ja ulosottomiehet	370	63	57	490	41,4 %
Peruskoulun yläluokkien ja lukion opettajat	267	48	39	353	30,7 %
Laskentatoimen erityisasiantuntijat ja tilintarkastajat	232	41	68	342	31,8 %
Tuomioistuineläkimiehet	376	34	36	446	43,6 %
Muut lainopilliset erityisasiantuntijat	181	29	59	269	27,2 %
Valtion keskushallinnon johtajat	199	29	46	274	35,8 %
Asianajajat	224	42	50	315	42,2 %
Muut tekniikan erityisasiantuntijat	105	43	50	198	27,8 %
Asianajosihteerit	223	32	31	287	42,7 %
Sairaanhoidajat	175	38	31	244	37,6 %
Lupavirkamiehet	199	23	28	251	41,6 %
Sovellusarkkitehdit					
Henkilöstöhallinnon erityisasiantuntijat ja urasuunnittelijat					

Alkavien eläkkeiden jakauma ja osuus kaikista vakuutetuista 2022–2031

35 %

- vanhuuseläkkeet
27 809 hlöä
- työkyvyttömyyseläkkeet
4 108 hlöä
- osatyökyvyttömyyseläkkeet
3 443 hlöä

Vakuutettuja yht. 102 251 hlöä
Eläkkeelle yht. 35 360 hlöä

Näin valtion työntekijät eläköityvät

- Valtion työntekijöistä vanhuuseläkkeelle siirtyy seuraavien kymmenen vuoden aikana noin **27 %** ja työkyvyttömyyseläkkeelle **7 %** nykyhenkilöstöstä.
- Suhteellisesti suurinta eläköityminen tulee lähivuosina olemaan mm. kartoituksen ja maanmittauksen erityisasiantuntijoilla, rakennusalan työnjohtajilla ja kirjanpidon sekä laskentatoimen asiantuntijoilla.
- Suhteellisesti pienintä eläköitymisen taas arvioidaan olevan sotilas- ja poliisiammateissa.
- Hallinnonaloittain suurinta eläköityminen on maa- ja metsätalousministeriön ja valtiovarainministeriön aloilla, pienintä liikenne- ja viestintäministeriön ja puolustusministeriön hallinnonalalla.

**PBI raportti
Kevan
verkkosivuilla**

<https://www.keva.fi/ta-ma-on-keva/tilastot-ja-ennusteet/>

Työvoimapula koskee koko Suomea ja yhä useampia toimialoja ja alueita

- Mikä on nyt toisin kuin aiemmin koettuina työvoimapulan aikoina: nuorten ikäluokkien pieneneminen, minkä johdosta ero eläkkeelle siirtyvien ja työmarkkinoille tulevien lukumäärässä kasvaa koko ajan.
- Tarvitaan kansallinen ohjelma – yksittäiset toimet eivät auta.
- Onko Suomi jo alkanut sopeutua työvoimapulaan – suuntautuvatko investoinnit osittain sen takia muualle?

Soteuudistus muuttaa koko julkista sektoria

- Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille.
- Sairaanhoidopiirit ja erityishuoltopiirit (myös Kärkulla) puretaan.
- Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyvät hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle.
- Ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuu jää kunnille, mutta niillä alueilla, joilla on siirretty/siirretään ympäristöterveydenhuollon tehtävät osaksi sotea on mahdollisuus jatkaa toimintaa hyvinvointialueiden kanssa tehtävän sopimuksen perusteella.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on hyvinvointialueiden lisäksi myös kuntien tehtävänä.
- Valtion vastuu ohjata hyvinvointialueita – ja sitä kautta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtäviä – lisääntyy merkittävästi uudistuksen myötä.

Hyvinvointialueiden rahoitus

- Ensi vaiheessa hyvinvointialueilla ei ole verotusoikeutta.
- Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu yleiskatteelliseen laskennalliseen valtion rahoitukseen sekä maksu- ja myyntituloihin.
- Hyvinvointialueiden valtion rahoituksen koko maan taso vuonna 2023 perustuu kunnista siirtyvien sote-palveluiden ja pelastustoimen vuoden 2022 kustannuksiin:
 - Koko maan rahoituksen tasossa otetaan vuosittain etukäteen huomioon seuraavat tekijät:
 - 1) palvelutarpeen arvioitu kasvu + 0,2 %-yksikön lisäys vuosille 2023-2029
 - 2) kustannustason muutos ja
 - 3) tehtävien muutos.
- Rahoituksen tason etukäteistarkistus ei ole täysimääräinen kustannusten kasvun hillitsemiseksi uudistuksen kolmannelta vuodelta lähtien.
- Rahoitus tarkistetaan jälkikäteen vastaamaan toteutuneita kustannuksia koko maan tasolla.

Johtopäätöksiä

- Julkisella alalla eläköityminen kiivasta seuraavan 10 vuoden ajan
 - Työvoimapula muodostumassa ongelmaksi, hallinnonalojen välillä suuria eroja
- Soteuudistus vaikuttaa perustavanlaatuisesti myös valtion hallintoon
 - yhteisenä tavoitteena sujuva siirtymä ja palveluiden ja henkilöstöresurssien riittävyyden varmistaminen

Kevan ehdotus työvoimapulan ratkaisemiseksi

1. Työllisyysastetta nostettava, rakenteellinen työttömyys ja työmarkkinoiden kohtaantoongelmiin ratkaisuja
2. Koulutusta suunnattava aloille, joissa työvoimapulaa. Ammatinvaihdoksia helpotettava: ei kokonaan uusia tutkintoja, vaan osaamispuutteiden korjaamista.
3. Työperäistä maahanmuuttoa lisättävä merkittävästi ja jo maassa olevien ulkomaalaistaustaisten kotouttamista saatava tuloksekkaammaksi.
4. Nyt työssä olevien työntekijöiden jaksamisesta sekä työhyvinvoinnista on pidettävä hyvää huolta.
5. Työikäisten mahdollisuuksia kehittää työn ohella omaa osaamistaan tulee entisestään parantaa ja jatkuvan oppimisen uudistuksen toimenpiteet tulee toimeenpanna pikaisesti ja toteutettava täysmääräisesti.
6. Eläkeläisten osallistumista työelämään kannustettava nykyistä vaikuttavammin.

Kiitos.

Jaakko Kiander
[jaakko.kiander\(at\)keva.fi](mailto:jaakko.kiander(at)keva.fi)

